

До Председателя на
Научното жури

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Петя Филипова Печалова-Петрова, доктор,
Катедра „Орална хирургия“, Факултет по дентална медицина, МУ – Пловдив,
член на Научно жури, съгласно Заповед № Р-109-129/ 01. 04. 2024 година на Ректора на
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – град Варна и официален
рецензент, съгласно протокол № 1/ 10.04.2024 година и писмо с изх. № 109-327/ 15.04.2024
година на и.д. Ръководител отдел „Докторантско училище“, МУ – град Варна

Относно: дисертационен труд на тема „Изследвания върху промените, настъпващи в дъвкателната и говорната функции при протетично лечение“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма: „Ортопедична стоматология“, професионално направление 7.2 Дентална медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Автор: Д-р Димо Красимиров Неделчев

Форма на докторантурата: редовна

Научни ръководители: проф. д-р Марио Милков, дм и доц. д-р Десислава Константинова, дм

Биографични данни:

Д-р Димо Красимиров Неделчев е роден през 1989 година. През 2014 година придобива образователна степен „магистър лекар по дентална медицина“ в Медицински университет – София. От 2015 година е хоноруван асистент в катедра по Протетична дентална медицина, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – град Варна. От 2016 година е редовен асистент в катедра по Дентално материалознание и протетична дентална медицина, ФДМ, МУ – Варна. През 2023 г. придобива права на специалист по протетична дентална медицина.

Актуалност на тематиката:

Изучаването на връзките между дефекти в максиларната зъбна редица и звуковата артикулация са обект на нестихващ интерес в чуждестранната научна литература. В България темата също набира популярност, но до момента е подробно проучвано главно влиянието на снемасмото протезиране върху говорната функция. В достъпната в страната литература липсва научна информация относно влиянието на единични фронтални максиларни дефекти, най-често възстановявани с неподвижни протезни конструкции и ефектът им върху изговора на звуците в българската реч. От друга страна темата за качеството на дъвкателния акт в процеса на хранене и оформянето на хранителния болус при различни дефекти на дъвкателния апарат, както и за правилното формиране на речта, е актуална и определяща успеха на всяко протетично лечение с неподвижни конструкции при единични фронтални максиларни дефекти. Ето защо приемам, че разглежданият в дисертационния труд проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение.

Целта на дисертационния труд е да се проучат промените, настъпващи в говорната и дъвкателната функция след протетично лечение на единични фронтални максиларни дефекти. За постигането на поставената цел са изпълнени четири задачи, една от които е с оформени две подзадачи.

Познаване на проблема:

Представеният от д-р Димо Неделчев дисертационен труд показва познаване състоянието на проблема. Докторантът е построил логически литературния обзор върху няколко избрани теми: гласова функция, механизъм на говора, патологични процеси в ларинкса, инструментални методи за изследване на патологични промени в ларинкса, говорна функция, максиларна диастема, диагностичен моделаж, влияние на протезирането върху говорната функция в българския език при лечение на единични фронтални максиларни дефекти, влияние

на протетичното лечение върху дъвкателната функция, методи за изследване на дъвкателната функция, обективни и субективни методи за определяне на дъвкателната функция. Въз основа на обобщението на известните данни, докторантът е извел целта на настоящия дисертационен труд и е поставил задачите, чрез които да я постигне.

Материал и методика на изследването:

Докторантът е осъществил четири задачи в изпълнение на целта, която си е поставил.

По първа задача чрез клиничен преглед, докторантът е селектирал 80 лица, нуждаещи се от протетично лечение с неснемаеми конструкции на единични фронтални максиларни дефекти.

Втора задача е фокусирана върху ретроспективен анализ на разпространението на максиларните зъбни дефекти сред населението в Североизточна България и е изпълнена чрез анализ на 149 диагностични гипсови модели.

Трета задача анализира промяната в говорната функция на 40 пациенти с единични фронтални максиларни дефекти, преди и след тяхното протезиране.

Изпълнението на **четвърта задача** обхваща анкетно проучване сред 462 пациенти с протезни конструкции на горна челюст.

След провеждане на изследванията по четирите задачи, резултатите са подложени на статистически анализ. Методите на изследване, позволяват постигане на дефинираната цел и получаване на адекватен отговор на задачите, поставени за решаване в дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите:

Дисертационният труд на д-р Неделчев е правилно структуриран, съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационен труд: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, изводи, заключение, приноси, библиография и приложения.

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд на д-р Димо Неделчев е написан на 182 страници и е онагледен с 32 таблици, 61 фигури и 3 приложения. Цитирани са 251 литературни източници, от които 16 на кирилица и 235 на латиница.

Резултатите са изчерпателно описани, анализирани, интерпретирани и критично дискутирани. Изводите са базирани на получените резултати и произтичат закономерно от тях.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката:

Значим принос за денталната наука и практика в България е проведеното изследване върху влиянието на дефекти в зъбните редици при българска реч, чрез разработване на методика за

извършване на логопедична оценка, въз основа на която е установено изговорът на кои съгласни се повлиява в най-голяма степен. Приемам и представените от докторанта приноси с потвърдителен и приложен характер.

Авторефератът отразява най-съществените страни на дисертационния труд.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта:

Представеният дисертационен труд е лична дело на докторанта.

Д-р Неделчев е публикувал резултатите от изследванията по дисертационния си труд в три статии. Публикациите, свързани с дисертацията, удовлетворяват количествените изисквания, заложи в ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд на д-р Димо Красимир Неделчев на тема: **„Изследвания върху промените, настъпващи в дъвкателната и говорната функции при протетично лечение”** разглежда актуален научен проблем и представлява принос за денталната практика.

Това ми дава основание да гласувам положително за присъждане на ОНС „доктор“ по научната специалност **„Ортопедична стоматология“** на д-р Димо Неделчев.

23. 05. 2024 г.

Изготвил рецензията:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

(Проф. Петя Печалова, доктор)